

pom. ev. č. 14

Restaurátorská zpráva

m Chomutov
mislav Děd

utov

átor JAN ŽIVNÝ

100 00 Praha 6 - Bubeneč

02 - 24 32 17 29, mobil: 0603 - 23 23 84

ov tele: ak. mal. rest. Jan Živný

Městské náměstí 42 Praha 1

Restaurátorská zpráva

Objednatel: Okresní muzeum Chomutov
ředitel Ing. Stanislav Děd
Palackého 86
430 01 Chomutov

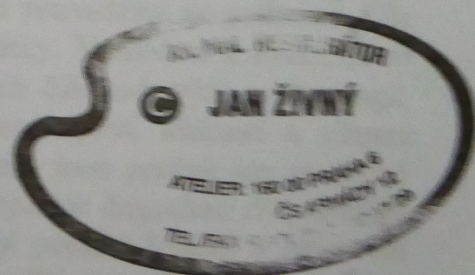
Zhotovitel: Ak. mal. restaurátor JAN ŽIVNÝ
Čs. armády 12, 160 00 Praha 6 - Bubeneč
Tel.-zázn.-fax: 02 - 24 32 17 29, mobil: 0603 - 23 23 84

Odpovědný zástupce zhotovitele: ak. mal. rest. Jan Živný
Bankovní spojení: Komerční banka, pobočka Praha - Město, Václavské nám. 42, Praha 1
Č. účtu: 61 61 45 - 021 / 0100
IČO: 41 75 94 43

Restaurování deskové malby 4 křídel gotického oltáře, z toho 2 oboustranné deskové malby.

Restaurování polychromované dřevěné sochy gotické Madony.
Restaurování spodní části skříně oltáře s gotickou figurální deskovou malbou.

I. část

zhotovitel

viz Smlouva o výpůjčce č. 15/2001
příloha 7-6-2001, vráceno 8-2-2002

Stav před restaurováním:

Gotické deskové malby a polychromovaná socha jsou zašpiněny a vzniklé defekty se týkají hlavně ztrát retuší na tmelech. Jsou patrný menší ztráty barevných vrstev. V některých případech jsou drobné defekty vzniklé kolísáním teplot a relativní vlhkosti projevující se jako uvolňování barevných vrstev. Ve spodní části oltáře je malba bez retuší což nepůsobí dobrým estetickým dojmem. Tyto retuše, které byly restaurátorem provedeny reversibilní metodou, vlivem nadměrné vlhkosti z části degradovaly.

Restaurátorský průzkum:

Restaurátorský průzkum prokázal, že nečistoty jsou povrchové a defekty, které byly již dříve restaurátorem ponechány neruší výtvarné působení tohoto vynikajícího díla. Uvolněné barevné vrstvy byly upevněny do nalezených výletových otvorů červotoče byly injekční stříkačkou vpravovány petrifikační látky, Paraloid B 72. Byl proto zvolen stejný systém restaurování jako v minulosti. Po sejmutí nejvrchnějších ochranných vrstev byly odstraněny nečistoty. Degradované tmely byly vyměněny, chybějící části barevných vrstev a defekty mechanického poškození byly vytmeleny. Na tmelech, defektech a potřebných místech byla provedena retuš akvarelovými a temperovými barvami. V nejnižší části deskového oltáře byla retuš rozsáhlá na tmelech, která respektuje okolní originál i starší dobré retuše. Na závěr byla provedena konzervace.

Použité materiály:

toluen, aceton, alkohol, voda, želatina, klih, Paraloid B 72, lipové dřevo, akvarelové a temperové barvy,

Doporučení pro objednatele:

Doporučení pro uložení polychromovaných soch a deskových obrazů:

Na Polychromované sochy je použito technologie podobné jako u deskových obrazů, tzn., že na dřevo byla většinou nanášena klihová vrstva, pak provedeno více vrstev křídových podkladových nátěrů pojených také klihem. Dále pak se jedná o polychromii, která byla prováděna většinou emulzní temperou. Povrchové úpravy byly ve vrchních částech prováděny olejovými nebo lihovými laky zvláště pak na stříbře. Zlacení bylo prováděno na poliment, kde se vyskytují vedle složky vajíčka (bílků), mnohdy také klihové látky. Vzhledem k tomu, že se tyto malířské technologie pohybují spíše v rozhraní temperových čili vodových technologií, jsou polychromované sochy na originálním povrchu málo odolné proti vlhkosti a vlivem klihových složek podléhají nebezpečí plísní. Koloidní klihové látky jsou pružné jen za určité kombinace teploty a vlhkosti. Vždy záleží na použitém klihu a případné degradaci těchto látek během času. Po dlouholetých zkušenostech vím, že právě různé použité kvality a množství těchto látek ovlivňují trvanlivost polychromií a zlacení. Existují určitá pravidla pro depozitáře avšak v případě polychromovaných soch je vždy nutné, aby teplota nebyla příliš vysoká. Pak začínají polychromie se uvolňovat a odpadávat zvláště za nízké relativní vlhkosti. Vlhkost je velmi důležitá, protože klih po vysušení se stává málo pružným, nemá možnost při výkyvech teplot korespondovat s roztažností dřeva a polychromie také odpadávají. Při velké vlhkosti nastává také nebezpečí plísní a někdy dochází až k rozmočení lepivých klihových látek a tím k degradaci polychromií. Velmi nebezpečné jsou teploty pod bodem mrazu, kdy vodní látky vymrznou a polychromie a zlacení také degradují.

Je nutné ochránit polychromované plastiky před prudkými výkyvy teplot, tzv. šoky kdy jednotlivé vrstvy nestačí díky různé roztažnosti a smršťování spolupracovat s podložkou dřeva a polychromie také odpadávájí. Doporučuji proto, pokud možno prostředí bez velkých teplot a vlhkostí a pokud nejsou umístěny v okolí soch přístroje, které regulují teplotu a vlhkost je nutné, aby nedocházelo k prudkým výkyvům teplot a vlhkosti. Tabulky pro uložení polychromovaných plastik a deskových obrazů jsou všeobecně známy nejméně 40 let a jsou odlišné od uložení papíru nebo jiných velmi citlivých hydrofobických materiálů, jako je např. slonová kost (miniatury) apod.

Stav před restaurováním:

Zpolychromovaná socha je zašpiněna s defekty ve zlacení i inkarnátu.

Stav v průběhu restaurování:

Restaurátorský průzkum: prokázal zašpiněný a menší chybějící části v detailech, defekty ve zlacení a inkarnátu.

Stav v průběhu restaurování:
Čištění a doplňování drobných chybějících detailů tmelením.

Stav v průběhu restaurování

Po upevnění uvolněných polychromií, zlacení a čištění bylo provedeno tmelení.

Stav v průběhu restaurování

Po upevnění uvolněných polychromií, zlacení a čištění bylo provedeno tmelení.

Stav v průběhu restaurování

Po upevnění uvolněných polychromií, zlacení a čištění bylo provedeno tmelení.

Stav po restaurování

U polychromované sochy byly upevněny polychromie a zlacení, bylo provedeno čištění, tmelení defektů, retuš a závěrečná konzervace.

Stav po restaurování

U polychromované sochy byly upevněny polychromie a zlacení, bylo provedeno čištění, tmelení defektů, retuš a závěrečná konzervace.

Stav před restaurováním:

Desková malba je zašpiněna s uvolněnými odpadávajícími detaily barevných vrstev. V některých částech barevná vrstva odpadla.

Stav v průběhu restaurování:

Upevňování barevných vrstev a čištění povrchu. Provádění petrifikace dřevní hmoty.

Stav v průběhu restaurování:

Upevňování barevných vrstev a čištění povrchu. Provádění petrifikace dřevní hmoty.

Stav v průběhu restaurování:

Upevňování barevných vrstev a čištění povrchu. Provádění petrifikace dřevní hmoty.

Stav po restaurování

U deskové malby byly upevněny polychromie a zlacení, bylo provedeno čištění, tmelení defektů, retuš a závěrečná konzervace.

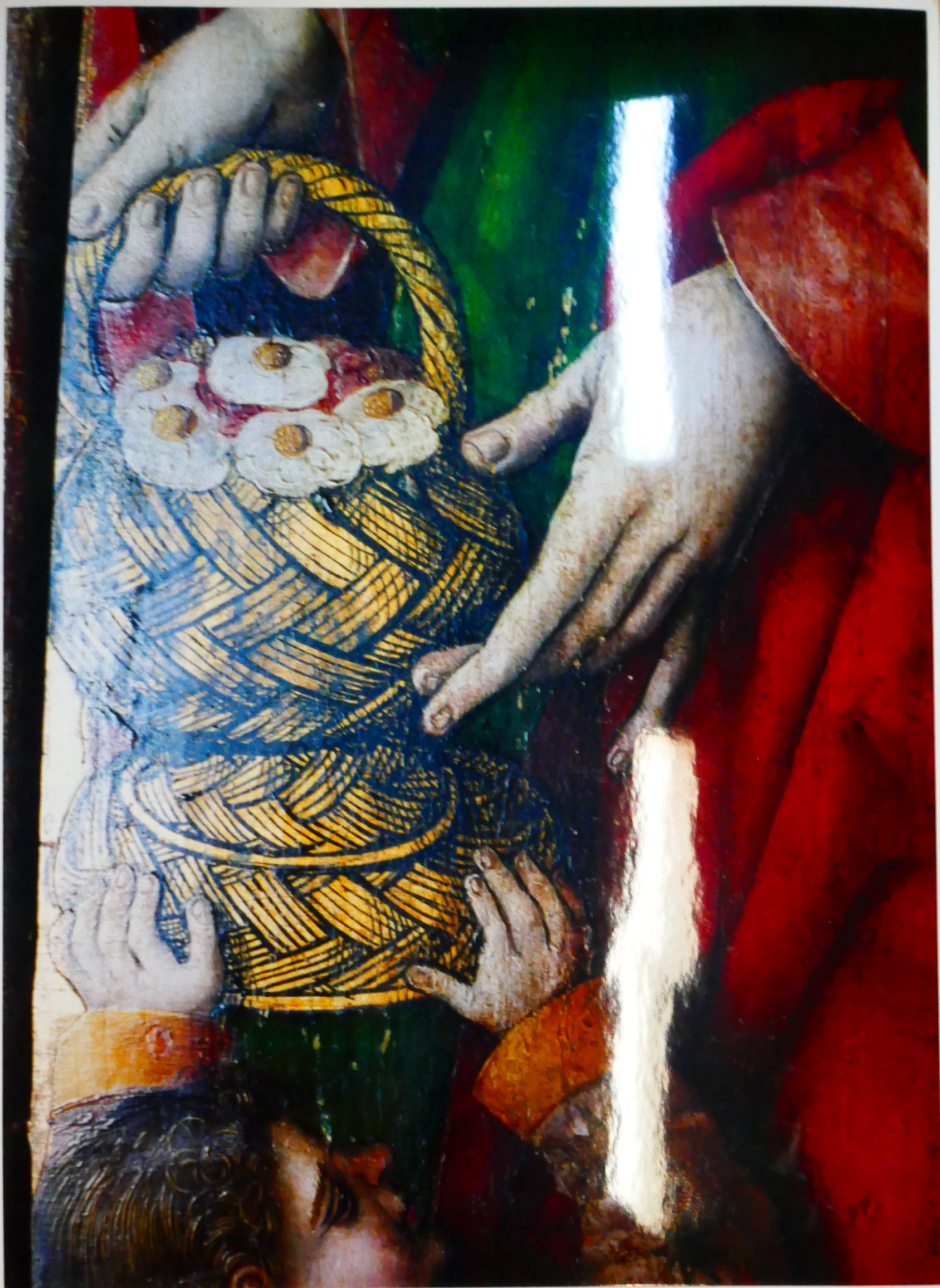
Stav po restaurování

U deskové malby byly upevněny polychromie a zlacení, bylo provedeno čištění, tmelení defektů, retuš a závěrečná konzervace.

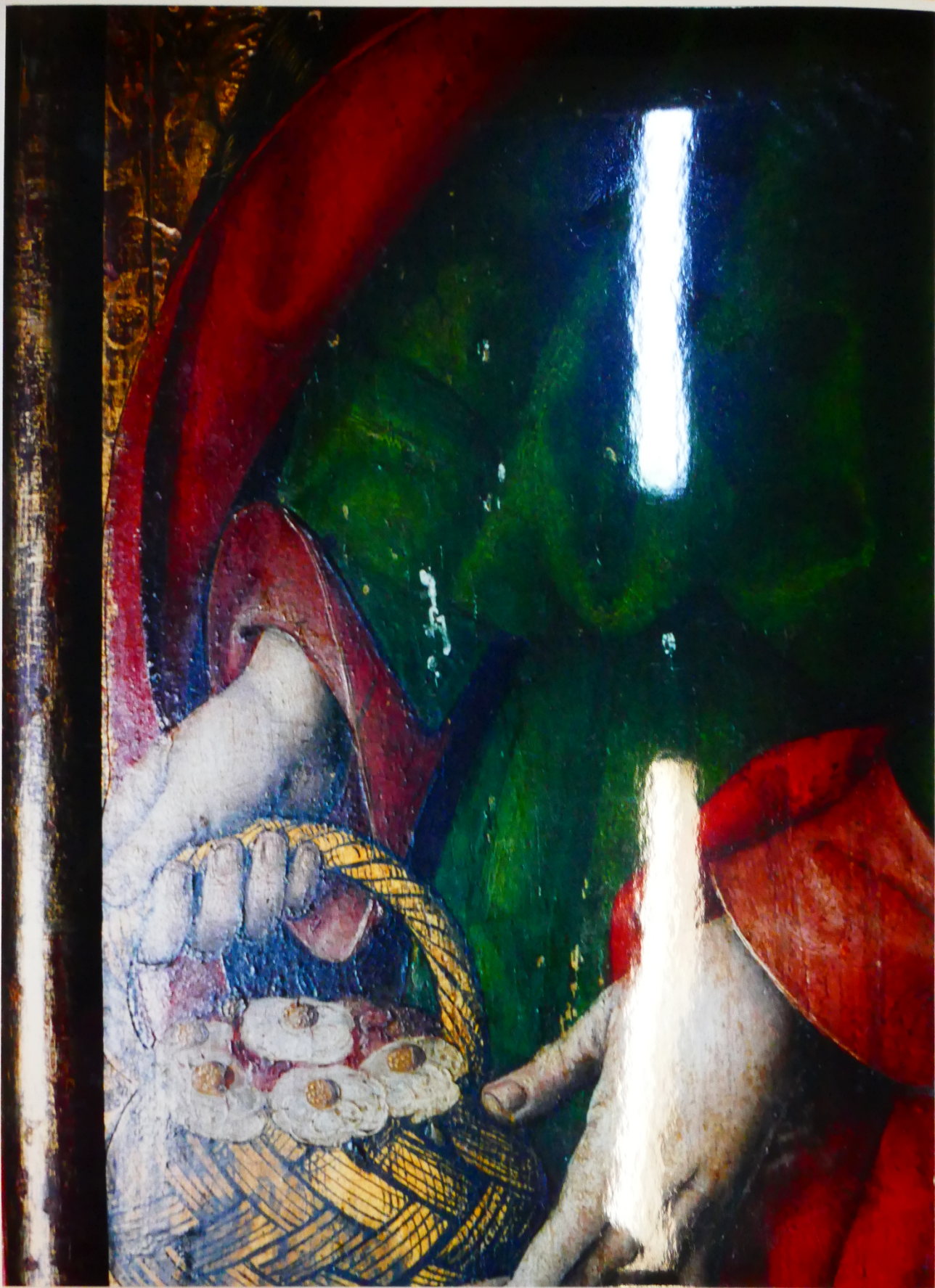
Stav před restaurováním:

Desková malba je zašpiněna s uvolněnými odpadávajícími detaily barevných vrstev. V některých částech barevná vrstva odpadla.

Stav před restaurováním:

Desková malba je zašpiněna s uvolněnými odpadávajícími detaily barevných vrstev. V některých částech barevná vrstva odpadla.

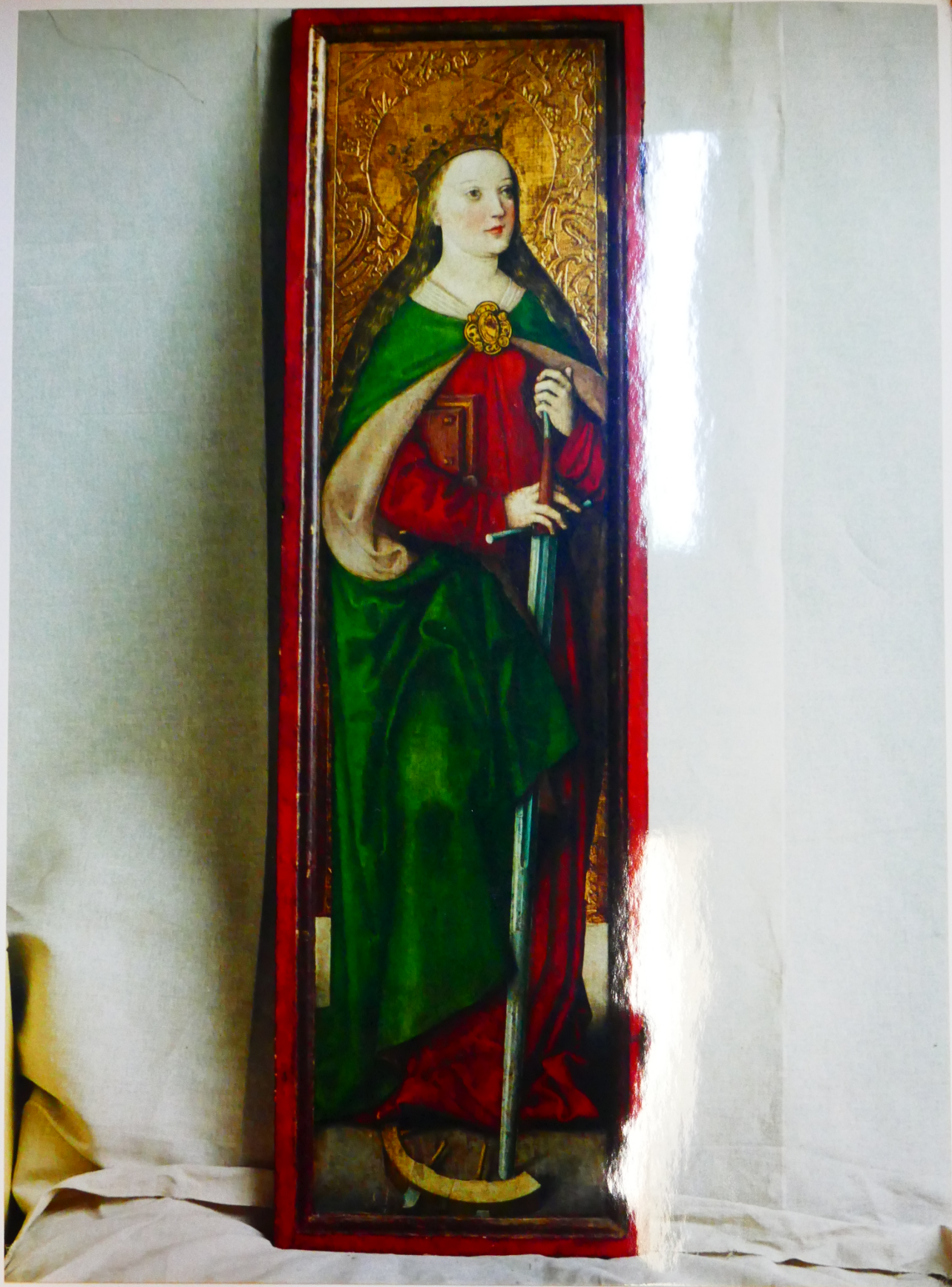
Stav v průběhu restaurování:

Restaurátorský průzkum: prokázal zašpiněný a menší chybějící části v detailech, defekty ve zlacení a inkarnátu.

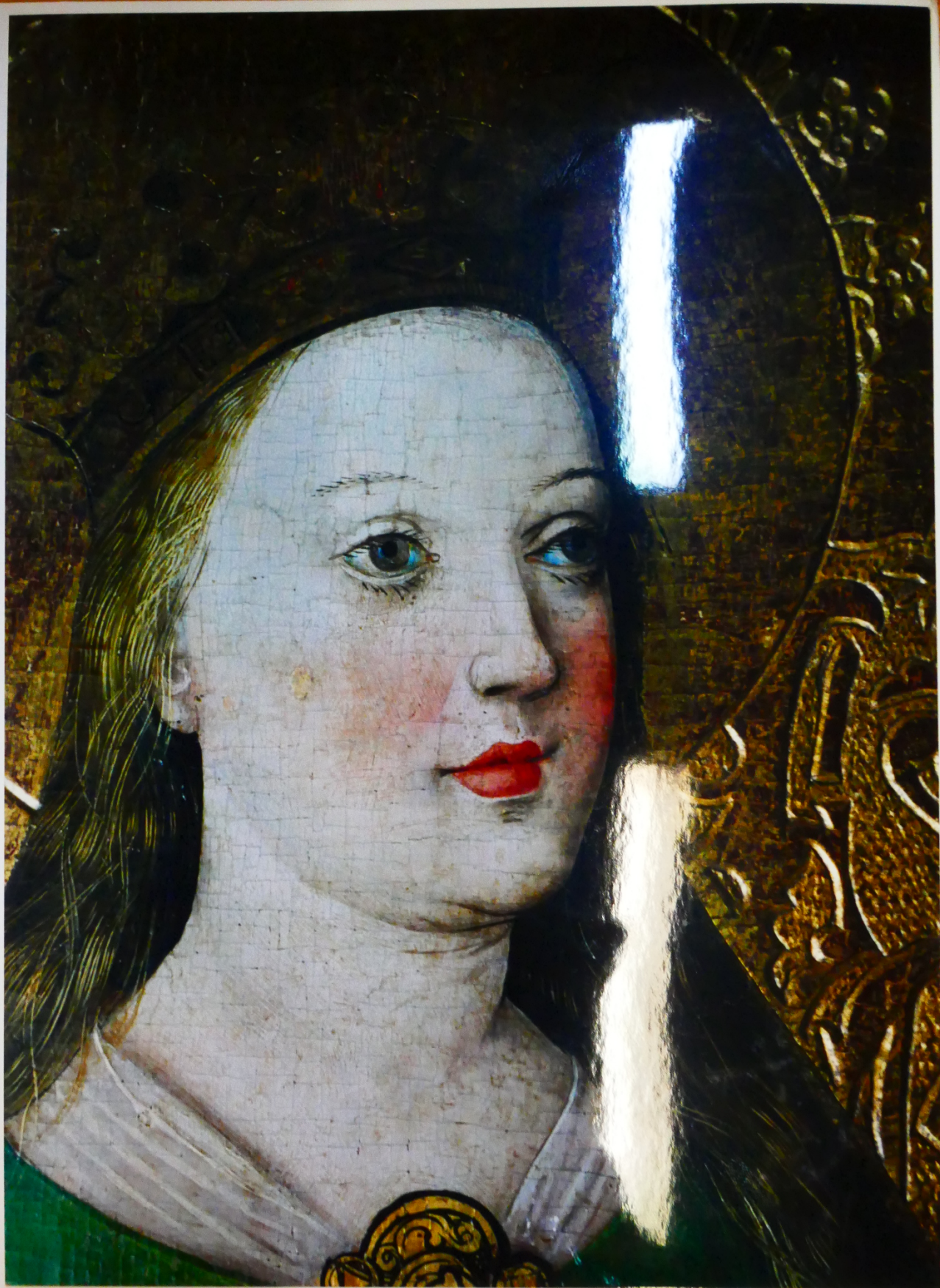
Stav po restaurování:

Deskové malby byly po provedení průzkumu upevněny, jak polychromie na povrchu, tak petrifikace dřevní hmoty v potřebných případech. Bylo provedeno čištění, defekty byly vytmeleny, na tmelech a potřebných místech byla provedena retuš. Na závěr byla provedena konzervace paraloidem B 72.

Stav před restaurováním:

Desková malba je zašpiněna s uvolněnými odpadávajícími detaily barevných vrstev. V některých částech barevná vrstva odpadla.

Stav v průběhu restaurování:

Restaurátorský průzkum: prokázal zašpiněný a menší chybějící části v detailech, defekty ve zlacení a inkarnátu.

Stav v průběhu restaurování:

Upevňování barevných vrstev a čištění povrchu. Provádění petrifikace dřevní hmoty.

Stav po restaurování:

Deskové malby byly po provedení průzkumu upevněny, jak polychromie na povrchu, tak petrifikace dřevní hmoty v potřebných případech. Bylo provedeno čištění, defekty byly vytmeleny, na tmelech a potřebných místech byla provedena retuš. Na závěr byla provedena konzervace paraloidem B 72.

Stav před restaurováním:

Desková malba je zašpiněna s uvolněnými odpadávajícími detaily barevných vrstev. V některých částech barevná vrstva odpadla.

Stav po restaurování:

Deskové malby byly po provedení průzkumu upevněny, jak polychromie na povrchu, tak petrifikace dřevní hmoty v potřebných případech. Bylo provedeno čištění, defekty byly vytmeleny, na tmelech a potřebných místech byla provedena retuš. Na závěr byla provedena konzervace paraloidem B 72.

Stav před restaurováním:

Desková malba je zašpiněna s uvolněnými odpadávajícími detaily barevných vrstev. V některých částech barevná vrstva odpadla.

Stav před restaurováním:

Desková malba je zašpiněna s uvolněnými odpadávajícími detaily barevných vrstev. V některých částech barevná vrstva odpadla.

Stav před restaurováním:

Desková malba je zašpiněna s uvolněnými odpadávajícími detaily barevných vrstev. V některých částech barevná vrstva odpadla.

Stav po restaurování:

Deskové malby byly po provedení průzkumu upevněny, jak polychromie na povrchu, tak petrifikace dřevní hmoty v potřebných případech. Bylo provedeno čištění, defekty byly vytmeleny, na tmelech a potřebných místech byla provedena retuš. Na závěr byla provedena konzervace paraloidem B 72.

Stav před restaurováním:

Desková malba je zašpiněna s uvolněnými odpadávajícími detaily barevných vrstev. V některých částech barevná vrstva odpadla.

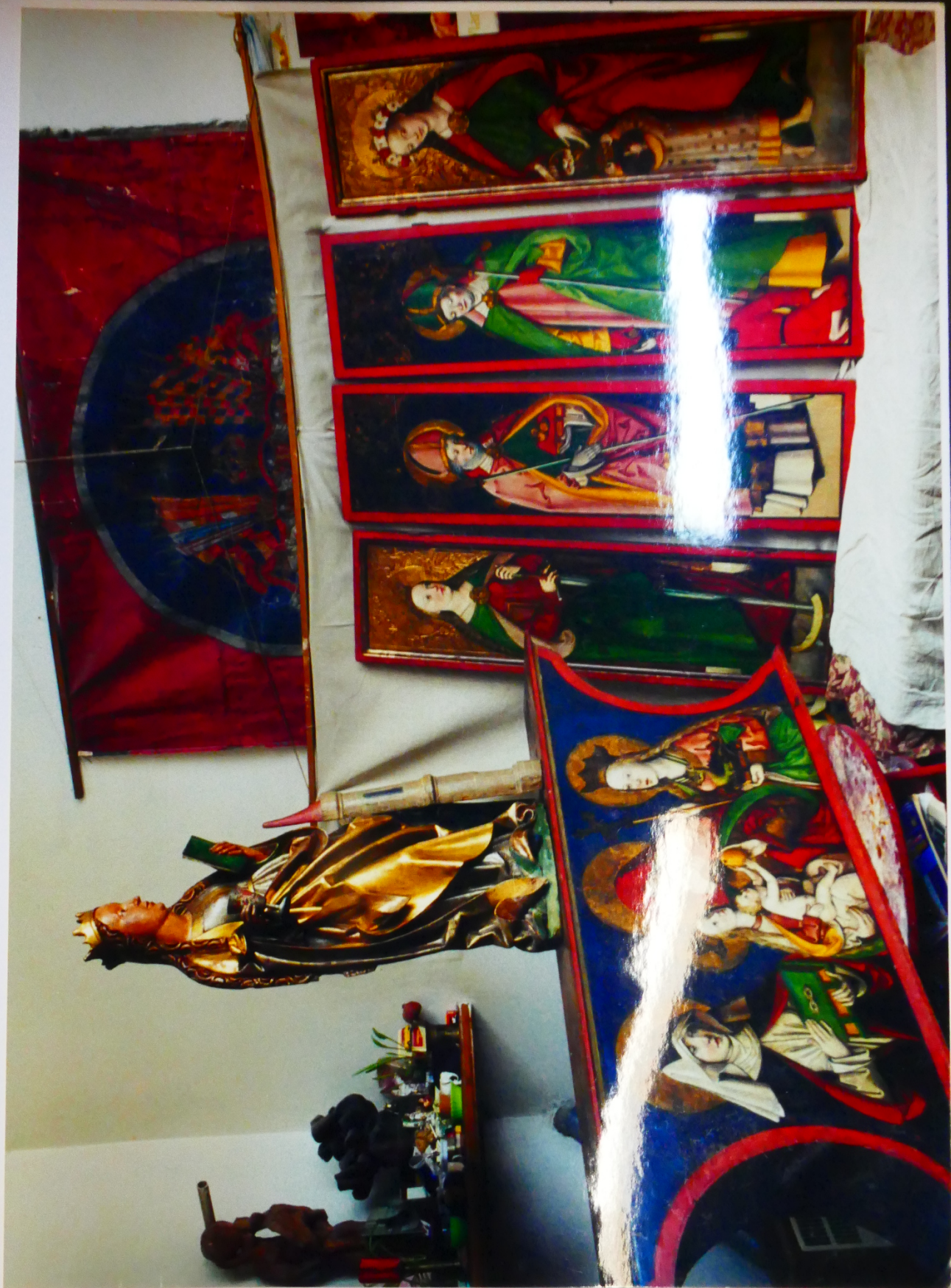
Stav po restaurování:

Byly provedeny upevňovací práce v povrchových vrstvách polychromií inkarnátu a zlacení. Na potřebných místech byla provedena petrifikace. Bylo provedeno čištění, defekty byly vytmeleny, na tmelech a potřebných místech byla provedena retuš. Na závěr byla provedena konzervace paraloidem B 72.

Stav po restaurování:

Deskové malby byly po provedení průzkumu upevněny, jak polychromie na povrchu, tak petrifikace dřevní hmoty v potřebných případech. Bylo provedeno čištění, defekty byly vytmeleny, na tmelech a potřebných místech byla provedena retuš. Na závěr byla provedena konzervace paraloidem B 72.

Stav po restaurování:

Byly provedeny upevňovací práce v povrchových vrstvách polychromií inkarnátu a zlacení. Na potřebných místech byla provedena petrifikace. Bylo provedeno čištění, defekty byly vytmeleny, na tmelech a potřebných místech byla provedena retuš. Na závěr byla provedena konzervace paraloidem B 72.